

Belofte van bekering

Periodethema: Hemelvaart en Pinksteren
Ezechiël 36: 22-38

VOORAF

We spreken over een gedeelte uit de profetie van Ezechiël (God is sterk). Deze profeet profeteerde van 593-571 voor Chr. nadat hij was weggevoerd naar Babel. In het boek zijn vijf delen te onderscheiden. Hoofdstuk 1-5 behandelt de roeping van Ezechiël. In hoofdstuk 6-24 worden Jeruzalem en Juda aangesproken op hun zonde en worden de ballingen opgeroepen niet hun vertrouwen op Jeruzalem te stellen. In hoofdstuk 25-32 wordt er geprofeteerd tegen de omliggende volken en hun ondergang. Vanaf hoofdstuk 33-39 wordt gesproken over het herstel van Israël en Juda. Hoofdstuk 40-48 spreken over het herstel van de nieuwe tempel te Jeruzalem, de eredienst en over de indeling van het land. Hoofdstuk 36 (waaruit de tekst genomen is) is dus onderdeel van het gedeelte waarin tot troost van de ballingen wordt gesproken over herstel en wederkeer.

a. Gods Naam geheiligd (Ezech. 36: 22-24)

UITLEG VAN DE TEKST

'Daarom', zegt God (vers 22). Dat slaat terug op wat daarvoor staat (vers 16-21). Het land (eens door God aan het volk gegeven) is door hen verontreinigd. Er vloeide onschuldig bloed en afgoden werden gediend. De HEERE dreef het volk uit hun land en zo kwamen ze terecht bij vreemde volken. Dat nu echter raakte de goede Naam van de HEERE. Volken zeiden: 'Deze zijn het volk van de HEERE en zijn uit Zijn land uitgegaan' (vers 20). Zo werd de Naam van de HEERE ontheiligd onder de volken.

Hij immers had Zijn volk niet beschermd. Hij immers had Zijn volk blijkbaar niet in de hand kunnen houden. Zouden de goden van Babel dan sterker zijn dan de HEERE? De eer van de Heere was in dit alles aangetast. 'Daarom' (vers 22) moet Ezechiël een boodschap doorgeven aan het huis van Israël. Met huis wordt het hele volk bedoeld. De HEERE gaat ingrijpen. Heel het volgende gedeelte spreekt daarvan (vers 23-38). Wat is de eerste motivatie van de HEERE om dat te doen? 'Wel', zegt de HEERE, 'allereerst vanwege Mijn heilige Naam.' Niet allereerst vanwege u, Israël. Dat denkt u misschien. Dat is echter niet de werkelijkheid. De werkelijkheid is dat Israël de Naam van haar HEERE ontheiligd heeft en nóg ontheiligd. Vanwege hun optreden wordt er laatdunkend over de HEERE gesproken. Dat nu doet de HEERE besluiten om in te grijpen. Hij zal Zijn grote Naam heiligen (vers 23). Heiligen is hier: weer de plaats geven die deze Naam toekomt. Het is de Naam ontdoen van smet, die er door anderen aan kleeft. Het is de HEERE er om te doen dat juist de heidenen (vers 23) dat zullen zien. Zij moeten zien dat de HEERE weer door Zijn eigen volk als heilig wordt behandeld. Hoe zullen de heidenen dat zien? Wel, de HEERE zal Zijn volk weghalen bij de heidenen vandaan en weer vergaderen vanuit alle windstreken. Door Gods ingrijpen zal er een einde komen aan de ballingschap en zal het volk weer terugkeren naar het eigen land. Het onmogelijke (het herstel van het volk en de terugkeer naar het eigen land) zal door Gods ingrijpen mogelijk worden. Dan zullen de heidenen moeten erkennen dat de God van Israël voor Zijn volk zorgt en dat niets en niemand daar iets aan kan veranderen.

TER OVERWEGING

Het is goed om te bespreken met de kinderen dat we Gods Naam kunnen onteren. Zij die bij de HEERE horen (herkenbaar door hun doop en hun plaats in de gemeente), worden gezien door hun omgeving. Wanneer we grenzen overgaan die de HEERE heeft gegeven en zondigen, tonen we ons verzet tegen de HEERE en ontheiligen we daarmee Zijn Naam. Om ons zou de Naam van de HEERE dan gelasterd worden (zie Rom. 2: 24). Onze zonden slaan niet alleen op onszelf terug, maar ook op de HEERE. Zijn Naam is ermee gemoeid.

We leren dat de HEERE zuinig is op Zijn Naam. Het is hier de eerste motivatie om in te grijpen. Dat moet ons klein maken. We vinden onszelf vaak heel belangrijk. We zijn echter niet belangrijker dan de eer van de HEERE. We zijn maar een klein radertje in de grote geschiedenis van God en Zijn Koninkrijk. Ons past bescheidenheid.

De HEERE is machtig om waar Hij wil, hoe Hij wil en wanneer Hij wil in te grijpen. Dat maakt deze geschiedenis troostvol. Niet de omstandigheden en allerlei machten en krachten bepalen de uitkomst van dingen, maar de wil van God. We zijn net als Israël in Zijn hand.

b. Gods Geest werkt vernieuwing (Ezech. 36: 25-32)

UITLEG VAN DE TEKST

Misschien waren er wel in Israël die hoopten dat de HEERE zou willen ingrijpen. Dan werd terugkeer mogelijk. Dan zouden ze hun huizen weer zien, hun land weer kunnen bewerken. Alles zou weer als 'vanouds' worden. Als vanouds? Nee, zeker niet. Ezechiël maakt namens de HEERE duidelijk dat er sprake zal zijn van een duidelijke omkeer. Allereerst moet het volk gereinigd worden (vers 25). Rein water zal op hen gesprengd worden. Iedere goede huisvrouw weet dat je schoon water nodig hebt, willen de kleren schoon worden en de vlekken eruit gaan. Wie zijn auto wast met vuil water, ziet na afloop de vuile sporen over de lak lopen. Er is rein water nodig. Dat schenkt de HEERE. Hij sprengt het uit over Zijn volk en zo wordt het vuil er afgewassen. We zien in deze woorden wat we ook uitgebeeld krijgen in de doop. Johannes de Doper maakte aan het volk in zijn dagen duidelijk dat ieder van hen deze reiniging nodig had. Niemand uitgezonderd. In de doop zoals wij die kennen, spreekt de Heere Jezus over de reiniging in Zijn bloed. Het water van de doop symboliseert dan de afwassing der zonden door het bloed van de Heere Jezus. Dat is niet alleen de taal van het Nieuwe Testament. Nee, ook Ezechiël profeteert dat de HEERE van Zijn kant het volk reinigen zal, zoals een moeder haar kleine kind wast.

De reiniging is grondig (vers 25b). Alle onreinheid (bedoeld worden de zonden, dwalingen en verzet tegen de HEERE) en de specifieke onreinheid door het dienen van de 'dregodden' (letterlijk 'afgoden') zullen worden afgewassen. Zoals een moeder na een grondige wasbeurt naar haar kind kijkt en zegt: 'Zo, helemaal schoon ben je weer', zo zal de HEERE Zijn volk reinigen. Prima, zegt een Israëliet. Weer terug in het land, weer één volk en helemaal schoongewassen, nu is alles goed. Nee, zegt de HEERE, het moet dieper. 'Ik zal u een nieuw hart geven' (vers 26). Het hart is datgene wat in het leven van een mens de richting bepaalt. Als ons leven vergeleken zou worden met een schip, dan is ons hart het roer. Het bepaalt vaak onze levenskoers. 'Ik zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u.' Onze geest is hier vooral onze gezindheid. Het ligt hier dicht bij ons hart. Waar gaan onze verlangens naar uit? Waar ligt onze begeerte? Met dat hart en met de geest van Israël zat het niet goed. Die verkeerde daden waren symptomen van de werkelijke kwaal. Een boos hart en een verkeerde geest. Werkelijk herstel moet dan ook de diepte hebben van een nieuw hart en een nieuwe geest. Dat gold toen, dat is vandaag niet anders. Die belofte klinkt hier dan ook. 'Ik zal u een vlezen hart geven en u ontdoen van uw stenen hart', zegt de HEERE (vers 26). 'Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u' (vers 27). Voor deze vernieuwing wordt Israël niet op zichzelf teruggeworpen. Nee, deze vernieuwing komt bij de HEERE vandaan. In het Nieuwe Testament zal de Heere Jezus dat een nieuwe geboorte van boven noemen (zie o.a. Joh. 3). In het Nieuwe Testament zien we de uitstorting van de Heilige Geest, Die deze vernieuwing bewerkt. Door Hem gaan mensen op zoek naar vergeving. Door Hem gaan mensen de Heere Jezus navolgen. Ook daar spreekt de heilige Doop over. De Heilige Geest verklaart dat Hij 'in ons wonen en ons tot lidmaten van Christus heiligen wil'. Zijn Geest in ons binnenste. Daarom mogen we de kinderen leren om te bidden om een nieuw hart. We mogen ze leren te bidden om de werking van de Heilige Geest. We mogen ze leren om te bidden om deze nieuwe geboorte van boven. Dat doen we met onze hand op deze belofte en met onze hand op de heilige Doop waarin de HEERE toezegt dat Hij ons deze dingen niet zal onthouden. Het is de HEERE, Die zal maken dat het volk anders zal gaan leven (vers 27b). Zijn rechten zullen ze nu wel bewaren en in Zijn inzettingen zullen ze wel wandelen. Hun hart (het roer) zal de richting kiezen die de Heere wijst en hun geest (verlangens en begeerten) zal er naar uitgaan om zo te wandelen dat de HEERE er genoegen in heeft. Het zal hun verlangen zijn om Zijn Naam te heiligen in hun handel en wandel. Dit ontvangt Israël allereerst als belofte (en hier niet zozeer als opdracht).

De HEERE zal dit alles bewerkstelligen. Zo zullen ze wonen in het land dat God al gaf aan hun vaders (vers 28). Het beloofde land zal weer de plek zijn waar ze hun leven zullen doorbrengen. Het verbond (de band met de HEERE) zal weer hersteld zijn. Hij zal hen tot een God zijn, zij zullen Hem tot een volk zijn. Alle onreinheden zullen weggenomen worden (vers 29). Hier worden waarschijnlijk niet zozeer de zonden uit het verleden bedoeld, als wel datgene wat opnieuw onrein zou kunnen maken. Hoeveel dingen zijn er niet die een mens onrein kunnen maken, als je daar mee in contact komt. Hoeveel dingen zijn er niet die je tot zonde kunnen brengen als je niet zeer sterk in je schoenen staat. Heel praktisch zegt de HEERE: 'Ik zal het wegnemen.' Zoals een moeder soms heel praktisch zegt: 'Dat ding gaat de deur uit, want de verleiding is voor jullie te groot.' De HEERE zal ook weer zegen geven (vers 29b). Als God spreekt, zal het koren zich vermenigvuldigen. Het volk zal geen honger lijden. Met name de groei van gewas wordt in Israël gezien als zegen van de HEERE. Hij schenkt regen, zon, groei en bloei. Deze zegen zal het volk weer ervaren. De heidenen zullen zien dat de HEERE voor Zijn volk zorgt. De bomen zullen rijke vrucht geven (vers 30). Het veld zal meer geven dan redelijkerwijs mag worden verwacht. Ook zo zal de Naam van de HEERE geheiligd worden onder de heidenen, als ze de zegeningen zien die Hij schenkt aan Zijn volk. En Israël? Als ze dit alles meemaken en zien, als de Geest van de HEERE in hen woont, zullen ze rouw bedrijven over hun eerdere zonden. Ze zullen gedenken aan wat ze eertijds aan misdaden hebben gedaan tegen de HEERE. Ze zullen met walging terugdenken aan al die keren dat ze HEERE tekort hebben gedaan (vers 31). Juist wanneer de HEERE hen rijk zal zegenen, zal het diepe besef doordringen dat dit onverdiende goedheid is. Dat dit allemaal genade is. Dat de HEERE, als Hij hen zou doen naar hun zonden, hen zou straffen. Tegenover zoveel boosheid, zoveel goedheid. Als ik als kind in de gaten kreeg dat mijn moeder me lief had en voor me bleef zorgen, ook als ik haar had getergd en misschien wel gekwetst, waren dat de momenten waarop ik besepte hoe verkeerd ik was. Het waren de momenten waarop ik me voornam om haar geen verdriet meer te doen. 'Zo zult u zijn', zegt de HEERE. 'Dat alles', herhaalt de HEERE, 'doe ik niet om u.' Dat moeten ze weten. Dat moet Ezechiël verkondigen. Wat Israël past, is dat ze met het schaamrood op de kaken dit alles aanhoren en op hun knieën gaan.

TER OVERWEGING

Reiniging vraagt om een reinigingsmiddel wat grondig reinigt. Dat reinigingsmiddel heeft de HEERE God alleen. Israël moet dat weten. Wij moeten dat weten.

Heel het evangelie spreekt van dit reinigingsmiddel. Het bloed van de Heere Jezus wast alle zonden af. Daar wijst mijn doop op. Daar moet ik heen. Vernieuwing is noodzakelijk. Wie gewassen wordt, zou weer vuil kunnen worden. Wie gestolen heeft, zou het zo opnieuw kunnen doen. Het hart moet veranderen. Ook het roer van mijn levensschip moet om. Laten we met de kinderen erover doorspreken dat ik zelf niet de richting kies die de HEERE wijst. Mijn hart gaat uit naar andere dingen. De doop wijst me aan als een kind van de toorn dat wederom geboren moet worden. Onze kinderen moeten aangezegd krijgen hoe het er met ze voor staat. Vernieuwing van God uit is onmisbaar.

Deze vernieuwing is er. Opnieuw wijzen we op de rijkdom van de doop. Daar wordt niet alleen Israël, maar ook mij toegezegd dat de HEERE mijn hart wil vernieuwen, wordt ook mij toegezegd dat de Geest in mij wil wonen, wordt ook mij beloofd dat de HEERE mij horen zal op mijn gebed. Laten we onze kinderen voorhouden dat het gebed om een nieuw hart en een nieuwe geest (wedergeboorte) gehoor vindt bij God. Het stenen hart dat koud en ongevoelig is moet vernieuwd worden in een vlezen hart dat voelen kan en horen kan naar God.

Aan 's HEEREN zegen is het al gelegen. Deze oude spreuk heeft aan waarheid niets verloren. Zo goed als Israël nodig had dat de HEERE hen zegende, zo hebben wij dat ook.

Juist het zien op zoveel goedheid, toont mijn eigen boosheid. Juist de liefde van God, wijst om mijn koude, afvallige hart. Juist Zijn zegen houdt me mijn eigen vloek voor ogen. Misschien kunt u uit eigen ervaring deze dingen voorhouden aan de kinderen.

c. Gods ingrijpen maakt het land weer leefbaar (Ezech. 36: 33-38)

UITLEG VAN DE TEKST

De HEERE doet geen half werk. Het herstel zal ook het land zelf betreffen. In deze bijzondere tijd van reiniging (vers 33) worden ook de verlaten steden opnieuw bewoond. Wie wel eens in een verlaten stad of dorp is geweest, kent het vreemde gevoel wat je daar krijgt. Je weet dat zo'n dorp eens bruisde van leven, nu is het er stil en dood. Zo waren er veel dorpen en steden in Israël ten tijde van de ballingschap. Ze zullen echter weer bewoond worden. Er komt weer leven in. Eenzame plaatsen zullen weer vol zijn van menselijke beweging. Het verwoeste, dorre land zal weer bebouwd worden (vers 34). Waar eerst mensen eerst alleen maar vernieling en verwoesting zagen, komt weer bloei.

Sterker nog, het zal iets paradijselijks krijgen (vers 35). Als was het de hof van Eden. Dit zal niet aan de heidenen voorbijgaan (vers 36). Ze zullen zien dat Ik, de HEERE, deze steden opnieuw opbouw. Dat Ik, de HEERE, maak dat de velden weer vol geplant zijn en er weer geoogst wordt. Zo heiligt de HEERE Zelf Zijn Naam voor het aangezicht van de heidenen. Het zal voor hen zonneklaar zijn dat de God van Israël dit alles tot stand heeft gebracht. Toch is er nog een reden waarom de HEERE ingrijpt (vers 37). Israël zal tot de HEERE roepen. Israël zal de HEERE smeken om herstel. Israël zelf zal ook weer de weg vinden naar God. Ze zal Hem weer aanroepen. De HEERE zal daar gehoor aangeven. Niet alleen het land zal in dit alles gezegend worden, maar ook het volk zelf. Met name de kinderzegen zal er zijn (vers 37). Zoals schapen lammeren krijgen in het voorjaar en de kuddes groter worden, zo zal Israël uitbreken in getal. Het is alsof de HEERE Zich herinnert hoe het was met de schaapskudden rondom Jeruzalem. Deze kudden waren de zichtbare tekenen van Gods zegen aan Zijn volk. Het waren de kudden waaruit de lammeren genomen werden, die in dankbaarheid werden geofferd aan de HEERE. Zo zullen de steden weer vol van mensen zijn. Weer vol zijn met spelende kinderen. Straten waar je moet oppassen om niet te struikelen over een kind dat je inhaalt, terwijl het wegrent. Zo schildert de HEERE een machtig beeld van herstel van Israël. Reiniging en vernieuwing van het volk zelf. Herstel van de steden en dorpen. Velden vol gewas en kudden schapen. Dorpen vol van energieke kinderen, de bloem van de natie. Dit alles zal de HEERE doen (vers 38). Ezechiël mag het verkondigen.

TER OVERWEGING

Het herstel wat Ezechiël mag verkondigen heeft iets van de wederoprichting van alle dingen. 'Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw' leren we onze kinderen zingen. Het is waar. Israël mocht uitzien naar een volledig herstel (hart, huis, stad en veld). Zo mogen wij weten dat in en door de Heere Jezus, als Hij wederkomt, God alle dingen nieuw maakt. Dit herstel is allereerst tot eer van God. Niet het volk, maar de HEERE neemt deze herbouw ter hand. Niet hun energie, maar de kracht van de HEERE zal de steden doen floreren en de velden doen bloeien. 'Uw Naam worde geheiligd', leert de Heere Jezus ons bidden. Het gaat in dit alles om de eer van Zijn Naam (Ps. 72: 11 ber.). Kinderen zijn een zegen. Ze zijn een erfdeel van de HEERE (Ps. 127: 3). Dat is iets wat we vast mogen houden in een tijd waarin velen 'berekendend' omgaan met de kinderzegen.

GELOOFSLEER

In dit Bijbelgedeelte gaat het over het werk van Gods Geest.

- Zondag 20 van de Heidelbergse Catechismus is voor het werk van de Heilige Geest van belang.
- De Dordtse Leerregels laten in hoofdstuk III/IV zien wat het betekent als de Geest van God ons wedergeboren laat worden en brengt tot geloof en bekering. Het is goed om ter voorbereiding van de les dit hoofdstuk uit de belijdenis van de kerk te lezen.